

z uporneži drugače postopati. Urno zopet zasede konja ter skokoma odjezdi proti grajščini povedat grajščaku, da so bili lovci vnovič tepeni.

Grajščak je rohnel in strašno preklinjal. Da se mu pripeti kaj takega, tega res ni pričakoval. Ko se mu jeza nekoliko poleže, ukaže pisarju napisati pismo naborni komisiji v Mariboru, da ji ne more oddati več nobenega novinca, dokler mu ne pošljejo čete vojakov, ki bodo ugnali uporneže. To je še tem potrebneje, ker se upor širi od dné do dné.

Bilo je lepega pomladnega jutra, ko je korakala po znani nam cesti v Pohorje četa vojakov. Grajski valpet jim je bil kašipot. Njegova mržnja do Podlesnikovega Franceta nam pravi, čemu jih vodi najpoprej nad uporne drvarje. Zaskočili so jih takó nepričakovano, da se niso utegnili braniti; jednega pa, ki je hotel zbežati, ustrelili so na begu. Bil je Luka.

Ko so drvarje povezali in odpeljali, šli so obiskat še Glažuto, da tudi tu kaznujejo uporneže. Toda tu poseže vmes tovarnar, ki zatrdi poveljniku s častno mož-besedo, da njegovi delavci pridejo sami, kadar bodo pozvani, da jih torej ni treba loviti in goniti. Valpet je sicer nekaj ugovarjal, ker bi se bil rad znosil nad delavci zaradi Kašnerja, toda četovodja ga ni poslušal, marveč odvédel ujete drvarje v Maribor, kjer so jih po prestani kazni takoj vtaknili v vojaške suknje ter jih odgnali proti Italiji. Od tega časa so jeli mladeniči v tem kraju sami zahajati k novačenju; konec je bil divjega lova.

Onega usodnega dné, ko so vojaki polovili drvarje, Podlesnikovega Franceta slučajno ni

bilo med njimi. Napotil se je bil po bližnici k znanemu nam krčmarju Rebku in, prišedši tje, takoj zvedel, da so šli vojaki loviti drvarje, njegove tovariše. Vrniti se nazaj v hribe mu pač ni več kazalo, zato odide po stranskih potih in stezah proti svojemu domu. Hodil je ves božji dan, skrivajoč se pred ljudmi; šele zvečer, ko je bilo temno, prišel je trkat na domača vrata. Mati mu pride odpret in ko ga spozna, razjoče se bridko ter ga vsa razvneta objame.

Toda njegov prihod ni prinesel veselja v hišo. Ko domači zvedó, kaj ga je prignalo domov, prestrašijo se jako, vedoč, da sedaj zopet ne najde nikjer varnega zavetja. Kam naj ide, ko je povsodi vse razburjeno, ko mlade ljudi povsodi lové? Dolgo, dolgo so ugibali oče, mati in sin, kaj jim je početi; naposled pa si oče vendar-le domisli ter reče:

„Naš ‚karmoniš‘ Lorenc ima pripravljenega tesanega lesa za jeden splav, ki ga namerja v kratkem odpeljati na Hrvaško. Kaj, ko bi počakal par dnij doma, potem pa se odpeljal ž njim v imenu božjem:“

„Le naročite mu, oče“, odvrne Francé, „naj splav kmalu pripravi. Rad se odpeljem ž njim, samó da pridem iz tega pekla, kjer me vse zalezuje. Toda molčati bo moral, pa tudi vas prosim, da molčite.“

„To se umeva samo ob sebi“, pravi oče, radujoč se v duhu, da je našel zopet sredstvo, ki utegne odvrniti za nekaj časa pretečo nevarnost. Mati in sestri pa so le jokale. Ko po večerjajo, zleze Francé na svisli v seno, da se odpočije in okrepča za pot na Hrvaško.

(Dalje.)

Meta in Jaka.

Res ga ni dekleta,
Kot je naša Meta;
Hiši in družini
Sama gospodinji:
V osemnajstem letu
Komaj je na svetu,
Modra in poštena,
Kot ni vsaka žena,
Pametna, previdna,
Kakor ura pridna;
Umna je pri delu,
Kot nobena v selu.
Zmerom sama kuha,
Sama speče kruha;
Preskrbi živino,
Krmí perutnino,
In poletje celo
Odkazuje delo;

Tudi sama v polji
Dela vsem po volji.
Slušajo jo radi,
Ona se ne jadi.
Res ga ni dekleta,
Kot je naša Meta.

Pa je lepa tudi,
Da se vse jej čudi:
Lica nje rudeča
Daleč so slopeča,
Bistri nje očesi,
Vzorna vzrast v telesi,
Čilost in brhkota
Njenega života,
Nje smehljaji sladki,
Njeni glasi gladki:
Kdor jo zre in čuje,

Vsak jo občuduje.
Meta je pobožna,
S svojimi je složna;
Vedno rada moli
V cerkvi v prvem stoli;
Nič se ne ozira,
Knjižico prebira,
Prva v cerkev pride,
Zadnja ven odide.
In kar z lece čuje,
To pripoveduje;
Grdega z dekličí
Nič ne besediči.

Meta, duša zlata,
Deva je bogata;
Lepa bode vsota
Meti naši dota;

Tudi njena bala
Baš ne bode mala.
Sosed in soseda
Vse za Meto gleda.
Mnoga mati rada
Bi, da njih je mlada;
Vse ti pozveduje
In o njej vprašuje.
Mnogo se jih glasi
Iz domače vasi,
Mnogi Meto ljubi,
Prosi jo in snubi,
Meta nič ne deje,
Snubcem se le smeje,
Z vinom jim postreže,

Kruha jim odreže. —
Jeden te ne vpraša —
Bog zna kaj odlaša —;
Bog zna, kaj da čaka
Ta sosedov Jaka?

Ni ga korenjaka,
Kot sosedov Jaka;
Priden, pridobiten,
Pameten, nič siten;
Zmerom gre veselo
Z dela in na delo;
Zjutraj zgodaj vstaja,
Zvéčer ne pohaja,
Ni mu mar plesišče,

Krčma, igrališče;
Prav denar obrača,
Le potrebno plača;
Pot pozna najbolje
V cerkev in na polje.
Jaka ni ubožen,
Tudi ne premožen;
Jaka pridno dela,
In dovolj je jela.
Toda pridni Jaka
Šel je za vojaka...
Pride spet jeseni,
Da na dom se ženi...
Saj izbrana, Jaka,
Meta nate čaka.

Anton Hribar.

Neresničen glas.

Da sem umrl — raznesel se je glas,
Prelétel kakor blisk je ródno vas
In v máterino dušo je ljubečo
Zasádlil strele svoje ost gorečo.

Pogléd je materi osteklenél,
Srcé ji strah brezupen je objél —
„Umrl! umrl!“ — in žalostni rodíci
Grenak se pôtok je udril po lici!

In plakala in vila je roké,
In pókalo ji v prsih je srcé;
Drugače ni: za sínom ródna mati,
Vsaj ródna mati sme naj žalovati!

Umrl! — in ona videla ga ní,
Za grob ptujina dala mu prstí,
In ona, ki ga toli je ljubila,
Nikdár ob grobu zanj ne bo molila...

In zrla ga ne bo nikoli več...
O, néhaj rezati ji dušo, meč!
A vam, ki glas raznesli neresnični,
Odpusti vam vsesveti Bog pravični!

Ne veste vi, kaj matere srcé,
Ne veste, kaj je matere gorjé,
Ne veste v lehkomišelnosti kruti,
Kakó v ljubeči duši mati — čuti!

Mih. Opeka.

Dve jelki.

(Jos. B.)

Ti moje mladosti prijatelj najprvi,
Duhov sva sorodnih, Slovenca po krvi,
Rojaka v zibelkah.

Ob Bistrici reki oba sva rojena,
Zatorej je tebi na slavo zložena
Ta pesem o jelkah.

Ob Bistrici reki, na skalnatem bregu,
Kjer vali lovijo se v jadrnem begu,
Dve jelki stojita.

In reka ob jelkah zaganja se v skale,
Obraze jim blede opira, in v vale
Dve jelki strmita.

Priroda, oblečena v cvetno odelo,
Prebuja med vejami petje veselo,
Dve jelki molčita.

Mrakovi pokrivajo hribe, ravnice,
Iz časov minolih čarobne pravljice
Dve jelki šumita.

Valovje bobneva jeseni po strugi —
Na bregu po sésterno druga ob drugi
Dve jelki ležita.

Anton Medved.